

บทที่ 1

บทนำ

ความเข้มมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น สิ่งสำคัญ คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หากมนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลของชาติมีคุณภาพแล้ว การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจจะมีประสิทธิภาพเช่นกัน พระยานรรัตนราชมานิต (2514 หน้า 4) กล่าวว่า บุคลิกภาพอันดึงดูดใจ (Personal Magnet) คือ เส้นहीในตัวของตัวเองเพราะฉะนั้นจึงพยายามรักษาคุณสมบัติของบุคลิกภาพที่ตนมีไว้ จะเป็นเครื่องช่วยตัวเองให้บรรลุความสำเร็จตามจุดประสงค์ทุกประการทุกเวลา ทั้งปัจจุบันและอนาคต จะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งมีผลต่อความสำเร็จอันเป็นยอดปรารถนาของทุก ๆ คน จึงควรให้ความสนใจและตระหนักถึงการพัฒนาบุคลิกภาพให้มาก ๆ เพราะมนุษย์เป็นทรัพยากรที่ยิ่งใหญ่และสำคัญของชาติ การที่ประเทศจะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ จะต้องพัฒนาตัวมนุษย์ให้ดีเสียก่อน เพื่อเป็นพื้นฐาน (กันยา สุวรรณแสง 2533 หน้า 1) ซึ่งการพัฒนาคนนั้น หมายถึงรวมถึงการพัฒนาทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อให้มนุษย์มีบุคลิกภาพเป็นไปในทางที่ดี ถูกต้อง เหมาะสม กับวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละสังคมที่ตนอาศัยอยู่

บุคลิกภาพประกอบด้วยลักษณะของบุคคลในส่วนรวมทั้งหมด คือ ทั้งรูปลักษณ์ทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา พฤติกรรมและอากัปกริยาต่าง ๆ ซึ่งผลรวมที่ประกอบเป็นบุคลิกภาพนี้ย่อมทำให้บุคคลมีลักษณะแตกต่างกัน บุคลิกภาพมีความสำคัญต่อบุคคลทั้งในหน้าที่การงาน ชีวิตส่วนตัว และสังคมโดยทั่วไป (สมคิด พรหมจ้อย 2526 หน้า 1) บุคลิกภาพมีองค์ประกอบพื้นฐานได้แก่ ความกระตือรือร้นที่จะทำงาน การแก้ปัญหาด้วยตนเอง การยอมรับตนเอง สามารถควบคุมตนเองได้

เสียชีวิต ฉะนั้นการส่งเสริมและแนะแนวให้วัยนี้มีความคิด มีความรู้ ความสามารถและปลูกฝังบุคลิกภาพที่ดีแก่เขา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดด้านหนึ่งที่จะทำให้เป็นแนวทางในการป้องกัน ตลอดจนสามารถที่จะช่วยส่งเสริมให้เขาปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพไปในทางที่ดีได้ และจะเป็นแนวทางในการวางแผนการแก้ไขบุคลิกภาพที่บกพร่องอยู่ให้ดีขึ้น ซึ่งวัยนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยที่กำลังศึกษาเล่าเรียน เพื่อที่จะเติบโตไปเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต การปลูกฝัง อบรม ฝึกฝน ตลอดจนประสบการณ์จริงในการเรียนการสอน จะเป็นส่วนหนึ่งที่หล่อหลอมบุคลิกภาพของนักศึกษาให้เข้าไปในทางที่ถูกที่ควร ซึ่งวิทยาลัยเทคนิคเป็นสถาบันหนึ่ง ที่มีส่วนสำคัญในการผลิตทรัพยากรบุคคลเข้าสู่ตลาดแรงงานในสังคม หลายสาขาอาชีพด้วยกัน หากทรัพยากรบุคคลที่ผลิตออกไปมีคุณภาพและประสิทธิภาพเพียงพอ เหมาะสม กับอาชีพที่เขาจะปฏิบัติต่อไปในอนาคต ประเทศชาติก็จะได้รับการพัฒนาให้เจริญรุดหน้าทัดเทียมนานาชาติอารยะประเทศได้

สำหรับการศึกษานฤมิตรของบุคคลที่ก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพนั้น มีทฤษฎีบุคลิกภาพหลายทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และทฤษฎีบุคลิกภาพของไอแซกซ์ค็ก็เป็นอีกทฤษฎีหนึ่ง ที่มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายประเทศให้การยอมรับอย่างกว้างขวาง ซึ่งนำไปสู่การค้นพบทฤษฎีใหม่ ๆ อีกหลายทฤษฎี ในส่วนของทฤษฎีแบบบุคลิกภาพของไอแซกซ์ค็นั้น กันยา สุวรรณแสง (2533 หน้า 88-89) กล่าวว่า เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงบุคลิกภาพของบุคคลที่อยู่ในมิติเปิดเผยและมิติเก็บตัว และได้เพิ่มความไวของอารมณ์เข้ามาเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ จนเกิดเป็นบุคลิกภาพของบุคคลที่มีลักษณะส่วนประกอบหลาย ๆ อย่าง ในบุคคลคนเดียวกัน ซึ่งไม่สามารถแบ่งมนุษย์ออกเป็นแบบ ๆ อย่างชัดเจนเด็ดขาดได้ เราจะชี้ความแตกต่างของบุคคลที่บุคลิกภาพต่าง ๆ ได้ เมื่อวัดคะแนนความโน้มเอียงขององค์ประกอบต่าง ๆ ว่าชี้ไปในทิศทางใด

ประกอบกับการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีต่าง ๆ ของนักการศึกษาที่เป็นบุคคลสำคัญ ที่เป็นผู้ก่อกำเนิดทฤษฎีบุคลิกภาพจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในปัจจุบันนั้น มีนักวิจัยจำนวนมากที่ทำการศึกษาวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ แต่สำหรับการศึกษาบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีของไอแซกซ์ค็ในประเทศไทย ยังไม่มีนักวิจัยทำการศึกษาค้นคว้าไว้ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าตามแนวทฤษฎีของ ไอแซกซ์ค็ ที่จะสามารถนำมาสร้างเป็นแบบวัดบุคลิกภาพ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการที่ทำให้ทราบถึงบุคลิกภาพของบุคคลที่ต้องการ

ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน การป้องกัน การแก้ปัญหา ตลอดจนการนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังต้องให้เป็นไปในทางที่ดีได้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมของนักศึกษาที่สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ในแต่ละสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ว่ามีบุคลิกภาพแบบใด ด้านใดเกี่ยวกับอารมณ์ที่แสดงออกมาตามทฤษฎีของ ไอแซงค์ เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาการศึกษา ตลอดจนปลูกฝังบุคลิกภาพที่ดี เหมาะสม กับอาชีพของเขาที่จะประกอบในอนาคต เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อตัวเขาเองและการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบวัดบุคลิกภาพตามทฤษฎีของ ไอแซงค์สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพตามทฤษฎีของ ไอแซงค์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในแต่ละสาขาวิชาชีพ
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของบุคลิกภาพตามทฤษฎีของ ไอแซงค์ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาชีพ

ประโยชน์ของการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัย มีดังนี้

1. ได้แบบวัดบุคลิกภาพที่มีคุณภาพตามองค์ประกอบของแนวทฤษฎี ไอแซงค์ที่สามารถนำไปใช้ในการวัดบุคลิกภาพของนักศึกษา เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีต่อไป
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการแนะแนวการปฏิบัติตนที่เหมาะสมของนักศึกษา
3. สามารถนำไปเป็นแนวทางการวางแผน ในการจัดกิจกรรมและการจัดการเรียนการสอนได้
4. เป็นแนวทาง ในการวิจัยบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ต่อไป

ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อตกลงเบื้องต้นของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีดังนี้

1. การศึกษานุคลิกภาพของนักศึกษา เป็นการศึกษาตามองค์ประกอบของบุคลิกภาพตามทฤษฎีของไอแซงค์
2. องค์ประกอบของบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถวัดออกมาเป็นปริมาณหรือตัวเลขได้
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ใช้หลักสุตรเดียวกัน มีหลักการสอนเหมือนกัน และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลอย่างเดียวกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาชายและหญิงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 และ 2 (ปวส.1-2) ปีการศึกษา 2537 สังกัดวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 8 จำนวน 7 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน และพะเยา มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 3,062 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ต้องการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ซึ่งเป็นตัวพยากรณ์ คือ องค์ประกอบของบุคลิกภาพตามทฤษฎีของไอแซงค์ จำนวน 8 ด้าน ได้แก่
 - 1.1 ด้านหวาดระแวง (Egocentric) - ตามใจคนอื่น (Submissive)
 - 1.2 ด้านกระวนกระวาย (Active) - ระมัดระวังตัว (Cautious)
 - 1.3 ด้านก้าวร้าว (Hot-headed) - ช่างไตร่ตรอง (Reasonable)
 - 1.4 ด้านตื่นเต็นง่าย (Roused) - ควบคุมตนเองได้ (Controlled)

- 1.5 ด้านเปลี่ยนแปลงบ่อย (Changable)- รักสงบ (Calm)
- 1.6 ด้านทำตามอารมณ์ (Histrionic) - ไว้ใจได้ในการทำงาน (High-principled)
- 1.7 ด้านคิดในแง่ดี (Exhibitionist) - อารมณ์เยือกเย็น (persistent)
- 1.8 ด้านว่องไว (Quickly) - สุขุม (Steadfast)

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ซึ่งเป็นตัวเกณฑ์ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นระดับคะแนนสะสมเฉลี่ย (G.P.A.)

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มีดังนี้

1. บุคลิกภาพ หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดองค์ประกอบของบุคลิกภาพ 8 องค์ประกอบ ตามแนวทฤษฎีของไอแซกส์ ได้แก่องค์ประกอบด้านต่างๆ ดังนี้
 1. ด้านหวาดระแวง (Egocentric) - ตามใจคนอื่น (Submissive)
 2. ด้านกระวนกระวาย (Active) - ระมัดระวังตัว (Cautious)
 3. ด้านก้าวร้าว (Hot-headed) - ช่างไตร่ตรอง (Reasonable)
 4. ด้านตื่นเต็นง่าย (Roused) - ควบคุมตนเองได้ (Controlled)
 5. ด้านเปลี่ยนแปลงบ่อย (Changable)- รักสงบ (Calm)
 6. ด้านทำตามอารมณ์ (Histrionic) - ไว้ใจได้ในการทำงาน (High-principled)
 7. ด้านคิดในแง่ดี (Exhibitionist) - อารมณ์เยือกเย็น (persistent)
 8. ด้านว่องไว (Quickly) - สุขุม (Steadfast)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยของนักศึกษา(G.P.A.) แต่ละคนแต่ละวิทยาลัย ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ของการเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จนถึงก่อนภาคเรียนที่นักศึกษาแต่ละคนได้ทำแบบวัด

3. เขตการศึกษา 8 หมายถึง การจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยาและแม่ฮ่องสอน